

Asiakasmaksu

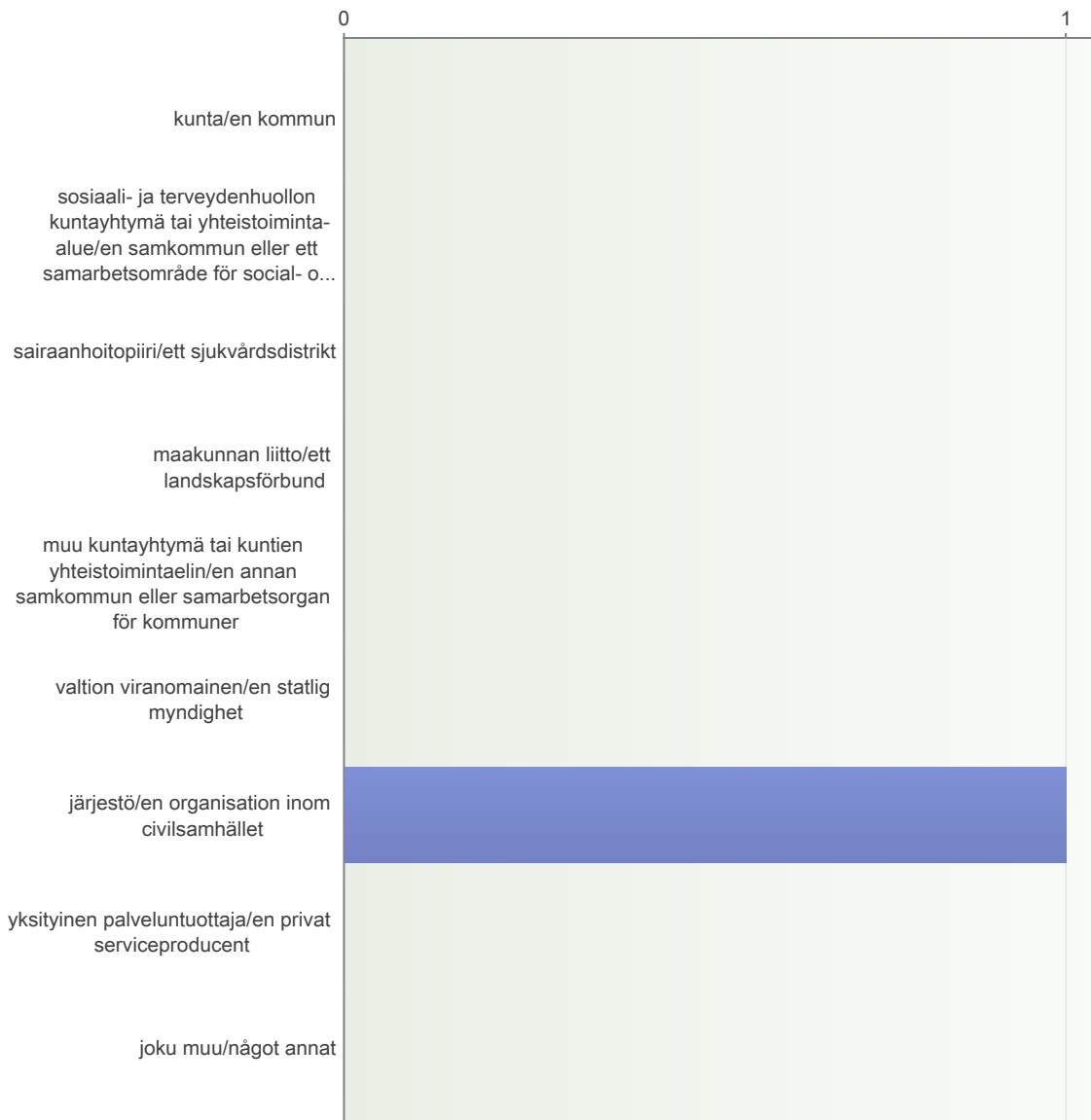
1. Vastaajan taustatiedot/bakgrundsuppgifter

Vastaajien määrä: 1

Vastaajatahon virallinen nimi/Officiellt namn på den aktör som svarar	Vastauksen kirjanneen henkilön nimi/Namn på den person som antecknat svaret	Vastauksen vastuuhenkilön yhteystiedot/Namn på den person som antecknat svaret	Lausuntopyyntön käsittelypäivämäärä toimielimessä/Datum som begäran om remissyttrande behandlades i organet	Toimielimen nimi/Organets namn
Takuusäätiö sr.	Minna Backman	minna.backman@takuusaatio.fi	14.9.2018	Toimitusjohtaja

2. Onko vastaaja/Är den svarande

Vastaajien määrä: 1

3. Yleiset kysymykset hallituksen esitysluonnoksesta. Kaikkiin kysymyksiin ei tarvitse vastata, jos lausunnonantajalla ei ole asiasta lausuttavaa. Allmänna frågor om utkastet till regeringsproposition. Alla frågor behöver inte besvaras, om remissinstansen inte har något att säga om frågan.

Ei vastauksia.

4. 1 §. Lain tarkoitus/1 §. Lagens syfte

Vastaajien määrä: 1

- Lain tarkoitus on kirjattu selkeästi. Käytännössä on myös kyettävä varmistumaan, että sosiaali- ja terveyspalveluista perittävät asiakasmaksut säilyvät tasolla, joka mahdollistaa palvelujen käytön niitä tarvitseville. Erityistä huomiota tulee kiinnittää siihen, että maksujen alentamista ja perimättä jättämistä koskevia säännöksiä noudatetaan.

5. 2 §. Soveltamisala/2 §. Tillämpningsområde

Vastaajien määrä: 1

- Takuusäätiö kannattaa esitystä, jonka mukaan maakunnat voivat periä palveluista pienempiä maksuja kuin laissa on säädetty tai jättää ne kokonaan perimättä. On kuitenkin hyvä tiedostaa, että tämä asettaa palvelunkäyttäjää eriarvoiseen asemaan. Joku maksaa aina palvelusta laissa säädetyn täyden määrän, kun toinen voi saada sen maksutta.

1 luku. Yleiset säännökset/1 kap. Allmänna bestämmelser

6. 3 §. Määritelmät/3 §. Definitioner

Ei vastauksia.

7. 4 §. Palvelusta perittävä maksu/4 §. Avgift för tjänster

Ei vastauksia.

8. 5 §. Maksun alentaminen ja perimättä jättäminen/5 §. Avgift som sänks eller inte tas ut

Vastaajien määrä: 1

- Takuusäätiö kannattaa esitystä, että asiakasmaksuja on alennettava tai jätettävä perimättä niissä tilanteissa, kun asiakkaan toimeentulo tai elatusvelvollisuuden toteutuminen vaarantuvat. Näemme asiakaskunnassamme paljon terveydenhoitomenoista aiheutuvaa velkaantumista, mikä johtaa ulosmittaukseen ja toimeentulotuen tarpeeseen.

Jos asiakkaalla jätetään pääosin vastuu hakea maksujen alentamista tai perimättä jättämistä, se on sekä tehtävä mahdollisimman helpoksi että varmistauduttava riittävästä tiedottamisesta ja avun tai neuvonnan tarjoamisesta. Päätökset on saatava kohtuullisessa ajassa ja joka tapauksessa siten, ettei täysi maksu tule maksuun tai etene perintään tai ulosottoon ennen kuin asia on käsitelty. Olisi vielä syytä pohtia, missä tilanteissa maakunnille voitaisiin lisätä velvoitetta oma-aloitteisesti alentaa maksua tai jättää se perimättä.

Vaikka voimassa oleva asiakasmaksulain 11 § mahdollistaa asiakasmaksujen kohtuullistamisen, on sitä Takuusäätiössä käytettävissä olevien tietojen mukaan sovellettu käytännössä vähäisissä määrin. Kun puhutaan tarpeesta maksujen alentamiseen tai perimättä jättämiseen, kyseessä on tavallisimmin pienituloiset tai muutoin heikommassa asemassa olevat asiakkaat.

Vapaamuotoinen hakemus on vaikea hakemusmalli osalle asiakkaista. Selkeä hakemuslomake varmistaa paremmin, että asiakas osaa antaa oikeita tietoja. Se toimii niin paperimuotoisena kuin sähköisessä palvelukanavassa.

Kansalaisten yhdenmukaisen kohtelun näkökulmasta on toivottavaa, että maksujen alentamiselle tai perimättä

jättämislle olisi valtakunnallisesti yhdenmukaiset periaatteet.

9. 6 §. Maksun periminen/6 §. Uttag av avgift

Ei vastauksia.

10. 7 §. Päätös tulosidonnaisesta maksusta/7 §. Beslut om inkomstbunden avgift

Ei vastauksia.

11. 8 §. Maksuttomat sosiaalipalvelut/8 §. Avgiftsfria socialtjänster

Ei vastauksia.

12. 9 §. Maksuttomat terveystalvelut/9 §. Avgiftsfria hälsotjänster

Vastaajien määrä: 1

- Maksuttomat palvelut ovat pienituloisten ja heikommassa asemassa olevien asiakkaiden kannalta tärkeitä ja perusteltuja. Hyvä lisäys on laajentaa maksuttomat terveystalvelut koskemaan kaikkia alle 18-vuotiaita. Yksinhuoltajaperheiden ja köyhien lapsiperheiden lapsille ja nuorille on taattava samat terveystalvelut kuin niille, jotka kykenisivät maksuista suoriutumaan.

13. 10 §. Maksukatto/10 §. Avgiftstak

Vastaajien määrä: 1

- Takuusäätiön kokemuksen mukaan asiakkaalle voi jaksottaa suuriakin kustannuksia terveystalveluihin liittyvistä menoista alkuvuonna, ennen kuin maksukatot ja omavastuuosuudet täyttyvät (asiakasmaksut, lääkekatto, matkakatto). Takuusäätiö kannattaa SOSTEn esitystä kohtuullisesta, yhdistetystä maksukatosta. Ehdotetulla tavalla maksuista muodostuva taloudellinen rasitus painottuu alkuvuoteen tai kulujen kertymisen alkupuolelle. Tämä on erityisesti pienituloisille haasteellista ja saattaa johtaa siihen, ettei tarpeellisia palveluja käytetä tai lääkkeitä hankita. Tässä yhteydessä kannattaisi säätiön mukaan myös pohtia mahdollisuutta taloudellisen rasituksen tasaisempaan jakoon. Välttämättömät ja säännölliset menot kuten vuokra, sähkö, puhelin on maksettava terveydenhoitomenoista huolimatta eikä taloudenpidossa helpota tietoa, että katot täyttyvät myöhemmässä vaiheessa.

14. 11 §. Maksukattoa kerryttävät palvelut/11 §. De tjänster som räknas in i avgiftstaket

Vastaajien määrä: 1

- Takuusäätiö pitää hyvänä, että erityisesti suun terveydenhuoltomaksujen sekä toimeentulotuella maksettavien palvelujen sisällyttämistä maksukattoon. Takuusäätiön asiakkailla näkyy erityisesti hammashoitoon liittyvien maksujen rästiintymistä tai ettei hoitoon ole hakeuduttu tarpeesta huolimatta varojen puutteessa. Suun terveydenhuolto on kytköksissä moniin perussairauksiin.

2 luku. Maksuttomat palvelut/2 kap. Avgiftsfria tjänster

15. 12 §. Maksujen seuranta/12 §. Uppföljning av avgifter

Vastaajien määrä: 1

- Takuusäätiö kannattaa maksukaton seurannan vastuun siirtämistä pois asiakkaalta itseltään. Takuusäätiön arvion mukaan maksukatto on jäänyt osin hyödyntämättä joko tietämättömyyden tai osaamattomuuden takia.

16. 13 §. Sosiaali- ja terveystieteiden avosairaanhoito/13 §. Öppensjukvård vid social- och hälsocentral

Vastaajien määrä: 1

- Takuusäätiö vastustaa esitettyä muutosta, että jatkossa kaikista avosairaanhoitokäynneistä perittäisiin maksu, kun tähän asti niitä on peritty kolmelta ensimmäiseltä käynniltä samassa terveystieteidenkeskuksessa. Muutos sekä vaarantaa pienituloisten mahdollisuuden käyttää tarvitsemiaan terveystieteiden palveluja että lisää maksuvaikeuksia ja velkaantumiseriskien.

17. 14 §. Sairaalan poliklinikkakäynti/14 §. Besök på sjukhuspoliklinik

Ei vastauksia.

18. 15 §. Avosairaanhoitoon ja poliklinikkakäyntiin liittyvät tutkimukset/15 §. Undersökningar inom öppen sjukvård och vid poliklinikbesök

Ei vastauksia.

3 luku. Maksukatto/3 kap. Avgiftstak

19. 16 §. Päiväkirurginen toimenpide/16 §. Dagkirurgiskt ingrepp

Ei vastauksia.

20. 17 §. Suun terveydenhuolto/17 §. Mun- och tandvård

Ei vastauksia.

21. 18 §. Erikoissairaanhoidon hoitotoimenpiteet suunhoidon yksikössä/18 §. Vårdåtgärder inom den specialiserade sjukvården vid mun- och tandvårdsenheter

Ei vastauksia.

22. 19 §. Terapia/19 §. Terapi

Ei vastauksia.

23. 20 §. Sarjassa annettava hoito/20 §. Vård i serie

Ei vastauksia.

4 luku. Tasasuuruiset maksut/4 kap. Jämnstora avgifter

24. 21 §. Tilapäinen kotipalvelu/21 §. Tillfällig hemservice

Ei vastauksia.

25. 22 §. Tilapäinen kotisairaanhoito/22 §. Tillfällig hemsjukvård

Ei vastauksia.

26. 23 §. Tilapäinen kotisairaalahoito/23 §. Tillfällig hemsjukhusvård

Ei vastauksia.

27. 24 §. Lyhytaikainen perhehoito/24 §. Kortvarig familjevård

Ei vastauksia.

28. 25 §. Lyhytaikainen asumispalvelu/25 §. Kortvarig boendeservice

Ei vastauksia.

29. 26 §. Lyhytaikainen laitoshoido tai –palvelu/26 §. Kortvarig sluten vård eller kortvarig service på en institution

Ei vastauksia.

30. 27 §. Osavuorokausihoito/27 §. Vård under en del av dygnet

Ei vastauksia.

31. 28 §. Asiakkaan siirtyminen palvelujen välillä/28 §. Förflyttning av kunden mellan tjänster

Ei vastauksia.

32. 29 §. Lääkinnällinen kuntoutus/29 §. Medicinsk rehabilitering

Ei vastauksia.

33. 30 §. Omaistaan tai läheistään hoitavan henkilön vapaan aikaiset palvelut/30 §. Tjänster när personer som vårdar en anhörig eller närstående är lediga

Ei vastauksia.

34. 31 §. Ensihoitopalvelu/31 §. Prehospital akutsjukvård

Ei vastauksia.

35. 32 §. Lääkärintodistus ja -lausunto/32 §. Läkarintyg och läkarutlåtande

Ei vastauksia.

36. 33 §. Käyttämättä ja peruuttamatta jätetty palvelu/33 §. Oanvända eller icke-avbokade tjänster

Ei vastauksia.

37. 34 §. Maksun periminen maksukyvyn mukaan/34 §. Uttag av avgift enligt betalningsförmågan

Vastaajien määrä: 1

- Takuusäätiö pitää hyvänä, että lainsäädännöllä turvataan asiakkaan puolison ja ala-ikäisten lasten toimeentulo tilanteissa, joissa pitkäaikaisen palvelun tarve pienentää perheen käytettävissä olevia tuloja merkittävästi. Erityisen kannatettavaa on, että maksua määrättäessä otetaan huomioon myös 18 vuotta täyttänyt nuori, joka käytännössä usein vielä asuu kotona ja käy maksullista toisen asteen koulua.

38. 35 §. Kotona annettava palvelu/35 §. Service i hemmet

Ei vastauksia.

39. 36 §. Kotona annettavasta palvelusta perittävän maksun perusteena olevat tulot/36 §. De inkomster som avgiften för service i hemmet utgår från

Ei vastauksia.

40. 37 §. Pitkäaikainen tehostettu palveluasuminen ja pitkäaikainen laitoshoido/37 §. Långvarigt serviceboende med heldygnsomsorg och långvarig sluten vård

Ei vastauksia.

41. 38 §. Pitkäaikaisesta tehostetusta palveluasumisesta ja pitkäaikaisesta laitoshoidosta perittävän maksun perusteena olevat tulot/38 §. De inkomster som avgiften för långvarigt serviceboende med heldygnsomsorg eller långvarig sluten vård utgår från

Ei vastauksia.

42. 39 §. Pitkäaikainen perhehoito/39 §. Långvarig familjevård

Ei vastauksia.

43. 40 §. Laskennallinen metsätulo/40 §. Kalkylerad inkomst av skog

Ei vastauksia.

44. 41 §. Tuloista tehtävät vähennykset/41 §. Avdrag från inkomsterna

Ei vastauksia.

45. 42 §. Tuloista tehtävät vähennykset tehostetun palveluasumisen maksua määrättäessä/42 §.

Avdrag från inkomsterna vid fastställande av avgift för serviceboende med heldygnsomsorg

Ei vastauksia.

46. 43 §. Maksun määrääminen/43 §. Fastställande av avgift

Ei vastauksia.

5 luku. Maksukyvyn mukaan määräytyvät maksut/5 kap. Avgifter som fastställs enligt betalningsförmågan

47. 44 §. Tukipalvelut ja asumispalveluun liittyvät palvelut/44 §. Stödtjänster och boendeservicerelaterade tjänster

Ei vastauksia.

48. 45 §. Avopalveluun tai -hoitoon liittyvä ylläpito/45 §. Uppehälle i samband med sociala insatser eller öppen vård

Ei vastauksia.

49. 46 §. Vammaisuuden perusteella järjestettäviin erityispalveluihin liittyvä ylläpito/46 §.

Uppehälle i samband med särskild service med anledning av funktionshinder

Ei vastauksia.

50. 47 §. Lastensuojelu/47 §. Barnskydd

Ei vastauksia.

51. 48 §. Vammaisen lapsen asuminen muualla kuin oman perheen kanssa/48 §. Boende för barn med funktionsnedsättning någon annanstans än med den egna familjen

Ei vastauksia.

52. 49 §. Kuljetuspalvelut/49 §. Färdtjänst

Ei vastauksia.

53. 50 §. Yksityislääkärin läheteellä tehtävät laboratorio- ja kuvantamistutkimukset/50 §.

Laboratorieundersökningar och bilddiagnostik som utförs efter remiss från privatläkare

Ei vastauksia.

54. 51 §. Palvelun keskeytys/51 §. Avbrott i tjänsten

Ei vastauksia.

55. 52 §. Vahingoittunut, hävinnyt tai palauttamatta jätetty apuväline/52 §. Ett skadat, försvunnet eller icke-återlämnat hjälpmedel

Ei vastauksia.

56. 53 §. Henkilö jolla ei ole Suomessa kotikuntaa/53 §. En person utan hemkommun i Finland

Ei vastauksia.

57. 54 §. Tulon, korvauksen ja saamisen periminen maakunnalle/54 §. Uttagande av inkomst, ersättning eller fordring till landskapet

Ei vastauksia.

58. 55 §. Viivästyskorke/55 §. Dröjsmålsränta

Ei vastauksia.

6 luku. Muut maksut/6 kap. Övriga avgifter

59. 56 §. Maksujen ulosotto/56 §. Utsökning av avgifter

Vastaajien määrä: 1

- Asiakasmaksujen perintä on mahdollista toteuttaa asiakasnäkökulmasta kohtuullisemmin kustannuksin ja sosiaaliset suoritusesteet tai taustatekijät huomioiden järjestämällä perintä muutoin kuin yksityisiä perintätoimistoja käyttäen. Sosiaalisen perinnän keinoin voidaan välttää maksujen automaattinen siirtyminen ulosottoperintään. Maksuvaikeuksissa olevan asiakkaan kokonaistilanne pitää kartoittaa ja sen pohjalta tehdä kohtuullinen maksusuunnitelma, kohtuullistaa maksuja tai jättää ne perimättä. Pykälää pitäisi täsmentää velvoittavammaksi, ettei perintätoiminnan harjoittaja saa esiintyä velkojan toimeksiannosta hakijana tai asiamiehenä julkisen saatavan ulosotossa (verotäytäntöönpanolaki 5 § 2 momentti).

60. 57 §. Maksun palautus ja kuittaus/57 §. Återbetalning och kvittning av avgift

Ei vastauksia.

61. 58 §. Indeksitarkistukset/58 §. Indexjusteringar

Ei vastauksia.

62. 59 §. Muutoksenhaku/59 §. Ändringssökande/60 §. Uppföljningstjänst för tjänsteproduktionen

Ei vastauksia.

63. 60 §. Palvelutuotannon seuranta palvelu/60 §. Uppföljningstjänst för tjänsteproduktionen

Ei vastauksia.

64. 61 §. Maakunnan tiedonsaantioikeus//61 §. Landskapets rätt till information

Ei vastauksia.

65. 62 §. Voimaantulo/62 §. Ikraftträdande

Ei vastauksia.

66. 63 §. Kumottava laki/63 §. Lag som upphävs

Ei vastauksia.

67. 64 §. Siirtymäsäännökset/64 §. Övergångsbestämmelser

Ei vastauksia.

7 luku. Erinäiset säännökset/7 kap. Särskilda bestämmelser

8 luku. Voimaantulo/8 kap. Ikraftträdande